

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, *Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş* tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

Seçim bölgem olan Hakkâri ilimizde son iki ay içerisinde yaşanan intihar ve şüpheli ölümler, artık münferit olaylar olarak değerlendirilemeyecek bir boyuta ulaşmıştır. 2026 yılı Ocak ayında Merkez Biçer Mahallesi, Şemdinli ve Durankaya'da kısa aralıklarla gerçekleşen üç intihar vakası; 18 Şubat 2026 tarihinde Yüksekova Güngör Mahallesi Ak Mercan mevkiinde 23 yaşındaki F.G.'nin başından silahla vurulmuş halde bulunması; 24 Şubat 2026 tarihinde Üzümcü köyü Derav Mahallesi'nde 19 yaşındaki H.K.'nin evinin bahçesinde silahla ağır yaralı halde bulunup kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirmesi; son olarak 28 Şubat 2026 tarihinde Çavuşlu Köyü'nde beş çocuk annesi 54 yaşındaki bir kadının evinin ahırında yaşamını yitirmiş halde bulunması, il genelinde ağırlaşan bir toplumsal çöküşe işaret etmektedir.

Bu tabloyu “bireysel psikoloji”, “ailevi sorun” ya da “kişisel tercih” başlıkları altında daraltmak, siyasal sorumluluğu görünmez kılma çabasıdır. Hakkâri'de derinleşen yoksulluk, Türkiye ortalamasının üzerinde seyreden genç işsizliği, kadınların ekonomik bağımsızlıktan mahrum bırakılması, kamusal sosyal hizmetlerin yetersizliği, ruh sağlığı altyapısının zayıflığı ve güvenlik eksenli yönetim anlayışının yarattığı süreğen baskı iklimi; bu ölümleri besleyen yapısal zemini oluşturmaktadır. Bu zemin, doğrudan doğruya iktidarın politik tercihlerinin ürünüdür.

Her gün kadınların katledildiği bir ülkede, kadın ölümlerinin bir kısmının “intihar” ya da “şüpheli ölüm” başlığı altında karşımıza çıkması, başlı başına siyasal bir sorundur. Kadınların yaşam ve özgürlük hakkı; yalnızca fiziksel şiddetten korunmayı değil, ekonomik bağımsızlığa erişimi, sosyal destek mekanizmalarına ulaşımı, güvenceli istihdamı ve insan onuruna yakışır yaşam koşullarını içerir. Bu koşullar sağlanmadığında, ortaya çıkan her ölüm; sosyal devlet ilkesinin tasfiyesinin bir sonucudur.

İktidar, yaşam hakkını koruma yönündeki pozitif yükümlülüğünü yerine getirmemektedir. Önleyici sosyal politikalar geliştirilmemekte; kadınlara ve gençlere yönelik koruyucu mekanizmalar güçlendirilmemekte; kırsal bölgelerde psikososyal destek hizmetleri erişilebilir kılınmamaktadır. Şüpheli ölümlerde etkin ve bağımsız soruşturma yürütülmemesi, delil süreçlerindeki belirsizlikler ve kamuoyuna şeffaf bilgi verilmemesi; cezasızlık algısını derinleştirmekte ve adalet duygusunu zedelemektedir.

Hakkâri’de intiharların ve şüpheli ölümlerin olağanlaşmasına izin vermeyeceğiz. Yaşam hakkı, anayasal bir güvencedir ve bu güvenceyi hayata geçirmek iktidarın tartışmasız sorumluluğudur. Gerekli önlemleri almayan, bütünlüklü bir intiharı önleme stratejisi geliştirmeyen, kadınların ekonomik ve sosyal güçlenmesini sağlayacak politikaları hayata geçirmeyen, ruh sağlığı ve sosyal hizmet altyapısını güçlendirmeyen bir yönetim anlayışı; yaşanan her ölüme doğrudan muhataptır ve siyasal açıdan sorumludur.

Bu bağlamda;

1. 2026 yılı Ocak–Şubat döneminde Hakkâri’de meydana gelen intihar ve şüpheli ölüm sayısı kaçtır? Bu kaçınıcı ölümdür ve Bakanlığınız bu artışı hangi somut verilerle izlemektedir?
2. Hakkâri’de art arda gerçekleşen intihar ve şüpheli ölümler karşısında Bakanlığınız neden il düzeyinde acil bir “kriz ve intiharı önleme masası” kurmamıştır? Böyle bir masa kurulması için daha kaç ölüm gerçekleşmesi gerekmektedir?
3. Son beş yılda Hakkâri’de kadın intihar oranı ve şüpheli kadın ölümü sayısı nedir? Bu vakaların kaç çok yönlü ve toplumsal cinsiyet temelli risk analizi yapılarak incelenmiştir?
4. Şüpheli kadın ölümlerinde dosyaların kaçında bağımsız sosyal inceleme raporu hazırlanmıştır? Bakanlığınız bu süreçleri denetlemekte midir?
5. Hakkâri’de aktif kadın sığınma evi kapasitesi nedir? Başvuru sayısı ile kapasite arasındaki fark nedir? Reddedilen başvuruların gerekçeleri nelerdir?
6. Kırsal mahalle ve köylerde yaşayan kadınlara yönelik düzenli psikososyal destek ve sosyal hizmet sunulmakta mıdır? Sunulmuyorsa bunun sorumluluğu kime aittir?
7. Genç işsizliğinin yüksek seyrettiği Hakkâri’de, ekonomik dışlanma ile intihar vakaları arasındaki ilişkiye dair Bakanlığınızın yaptığı kapsamlı bir saha çalışması var mıdır? Yoksa neden yoktur?
8. İntihar girişiminde bulunmuş veya risk altında olduğu tespit edilmiş bireyler için erken uyarı ve izleme sistemi uygulanmakta mıdır? 2025 ve 2026 yıllarında kaç kişi bu kapsamda destek almıştır?
9. Hakkâri özelinde, ölçülebilir hedefler ve takvim içeren bağlayıcı bir “İntiharı Önleme İl Eylem Planı” hazırlanmış mıdır? Hazırlanmadıysa Bakanlığınız bu sorumluluğu neden yerine getirmemektedir?
10. Art arda yaşanan bu ölümler karşısında Bakanlığınız hangi somut, denetlenebilir ve kamuoyuna açık eylem planını ne zaman açıklayacaktır?